

FÁBÓL FARAGOTT MAGYARORSZÁG

dr. habil Gerencsér Kinga
c. egyetemi tanár

A Hagyományok Háza támogatásával a várpalotai Trianon Múzeum Alapítvány pályázatot hirdetett „Trianon 100 – Fából faragott Magyarország” címmel, melyre szobrok, faragások, egyéb, fából készült egyedi kézműves alkotásokkal lehetett jelentkezni. A pályázat célja, hogy jöjjenek létre olyan fából készült, művészi ihletettséggű alkotások, amelyek a Kárpát-medence magyarságának egységét korszerű, hiteles módon tudják felmutatni, a magyar nemzeti identitás erejét, összetartozásának szilárdságát jelképezve. A pályázatra felhívták a Kárpát-medence valamennyi kortárs népművészt, alkotóját, szakmai műhelyét, hogy Trianon Centenárium évében bemutathassák a Kárpát-medence egy-egy régiójának, tájegységének, településének, spirituális üzenetét, identitása alapját képező szimbólumait művészi eszközökkel.

A pályaműveket a terület elismert szakemberei alkotta zsűri bírálta el, tagjai: Bálintné Miklós Éva faragó (Fából Faragott Magyarország pályázat szakmai vezetője), Csákányi

indultam a pályázaton. Egyszer egy kidőlt olajfűzből kimentettem egy idomtalanul nőtt részletet, amiben én egy fohászzkodó, karját az ég felé táró alakot láttam. Kicsit megformáltam,

ég felé fohászzkodó alak, mintha ezt mondaná: Adjátok vissza a hegyeimet! Úgy tűnik, a zsűritől sem volt idegen ez a gondolat a szobrommal kapcsolatban, így nagy örömmre

” Csíkszeredától Celldömölkig az egész nagy Magyarország területéről érkezett pályázat, sokféle fából, különböző megközelítésből készültek ezek a művek, és különböző technikákkal éppen ezért nehéz volt összevetni őket.

Zoltán néprajzkutató (Hagyományok Háza), Győri Balázs tanár (Nádudvari Népi Kézműves Szakgimnázium és Kollégium), Tóth Kázmér díszlettervező (Fából faragott Magyarország kiállításszervezője). Csíkszeredától Celldömölkig az egész nagy Magyarország területéről érkezett pályázat, sokféle fából, különböző megközelítésből készültek ezek a művek, és különböző technikákkal éppen ezért nehéz volt összevetni őket. Nagyon fontos volt, hogy mindegyik valamilyen érzelmet tudott ébreszteni a szemlélőben. Több, mint 50 alkotás közül választották ki a díjazottakat. Az első három helyezettet és a két különdíjas alkotást mutatom be.

lekezelttem, és egy szobor lett belőle. A művemhez Vass Albert 1949-ben írt regényének címét vettem kölcsön, mert nekem, erdélyi származású faművesnek valahogy mindig e regény címét juttatta eszembe ez az

nekem ítelték az első díjat. Fával dolgozni különös érzés. Nehéz eldönteni, hogy a szellem irányítja-e a vésőt, vagy a fa, az élő fa mondja meg, hogy mit tegyek vele. Kettőnk döntése az alkotás.

Első díjat kapott Csibi László: Adjátok vissza a hegyeimet című alkotása, aki tavaly augusztusban értesült arról, hogy már korábban kiírták ezt a pályázatot. A leadási határidőt így egy kicsit le is késte, de a szervezők voltak olyan nagyvonalúak, hogy mégis befogadták a szobrát. Aztán eltelt néhány hónap, és decemberben érkezett egy értesítés arról, hogy a zsűrinek az ő munkája tetszett a legjobban, neki ítelték az első díjat.

Hogyan született a győztes alkotás kérdésre ezt válaszolta: mivel nem volt feltétel, hogy új művel kell benevezni, egy korábbi szobrommal

Első díj: Csibi László: Adjátok vissza a hegyeimet és az alkotó munka közben.

Második díj: Szilágyi István: Élet a Havasokon.

Szilágyi István: faragott vadászbútor

Harmadik díj: Dózsa György: Trianon könyv

Csibi László nem főállású művész, ácsmesterként keresi a kenyerét. 2004-ben végzett a Népi Kismesterségek Szakközépiskolájában. Résztvevője volt a máréfalvi (Erdély) kapufaragó és a becsei (Vajdaság) játszótéri elemek faragótáborának is. A székely kapuk és kopjafák mestere. A XVI. kerületi Trianon-emlékművön kívül még Budapesten és Pákozdon állnak köztéri alkotásai.

Második díjjal jutalmazták Szilágyi István: „Élet a Havasokon” című alkotását. Telefonon sikerült őt elérnem, aki elmondta, hogy Tamási Áron Ábel a rengetegben regénye ihlette a kép megfaragására. A székely ember életét mutatja be a

képen, melyet égerfából faragott és a felületét pácolta, majd lakkozta. Elég nagy monumentális alkotás, mert 1,2 méter x 60 cm-es. A Székelyudvarhely melletti Oroszhegyen lakó mester már 12 éves kora óta farag, édesapja is ezzel foglalkozott és tanította meg neki a faragás csínját-bínját. 30 éve űzi ezt a mesterséget. Székelykapukat, vadászbútorokat és domborműveket készít.

Harmadik díjat kapott Dózsa György: Trianon könyve. Érdeklődésünkre elmondta, mivel a feladat az volt, hogy egy, a tájegységünkre jellemző dolgot mutassunk be, és én úgy döntöttem, hogy egy fából faragott könyv formájában

az óbecsei Bogdan Dunderskit és a kastélyát mutatom be, hiszen Bogdan Dunderski földbirtokos és magyar parlamenti képviselő építkezéseivel, sikeres vállalkozásaival nagymértékben öregbítette vidékünk hírnevét. A munkám két részből áll, a könyvből és egy dobozból. A dobozon a magyar címer látható, a könyvborítók pedig korabeli ornamentikával vannak díszítve. A műszaki tanárként dolgozó alkotó gyerekkora óta szereti a fát, és két évtizede foglalkozik komolyabban fafaragással. Bútorok és dísz tárgyak formájában az otthona is magán viseli a mester kézjegyét. Különbféle – magyar, japán, kínai – stílusban szokta a munkáit elkészíteni, de

” Nagyon fontos volt, hogy mindegyik valamilyen érzelmet tudott ébreszteni a szemlélőben. Több, mint 50 alkotás közül választották ki a díjazottakat.

a kelta motívumokat is szereti. Nem szokott versenyeken indulni, különféle táborokban és otthon farag, de a lányai ösztönzésére most megpróbálta ezt a kihívást is teljesíteni. Nem is reménykedett abban, hogy valamilyen díjban részesül. Nagy megtiszteltetésként éli meg, hogy több ország kiemelkedő fadaragói közül sikerült bekerülnie a legjobbak közé.

Különdíjat kapott: Kutasi Gyula: Összetartozás című alkotása. Aki kérésre ezt írta: Szülőfalum Bene, Kárpátalján. Vidékünkre a tölgy és a hársfa jellemző, ezért választottam hársfát a dombormű megfaragásához. Őseink is borászattal foglalkoztak ezért választottam egy szüreti motívum megfaragását, ami látható is az

elcsatolt Kárpátaljai részen. A Felvidékre, Erdélybe és az Őrvidékre faragott alakok többnyire a népviseletet és a foglalkozást jelképezik, a tekintetük az Anyaország felé irányul, és meghajolnak a Szent korona előtt. Továbbá az elcsatolt részeket egy kapoccsal (láncszemmel) tartja össze az anyaország. A domborművön látható terhes anyák és a gyerekek, a fiatal nemzedék, ők fogják erősíteni, képviselni és bízom benne, hogy az őseink hibáit helyrehozni. A Szent Korona alatt az angyal megvédi nemzetét akár karddal is (itt a kard az erőt és az igazságot ábrázolja). Isten áldja nemzetünket.

Kutasi Gyulának az ország több területén vannak szobrai kőből és fából – ez a szoborcsoport Nagymágyocson készült. Közepén Patróna

a védőszent, mellette a férfi egy magvetőt ábrázol, a másik egy kenyérszélő asszonyt.

Különdíjat kapott: Varga Zoltán: Az emlékezés oszlopa

A fa erezete, színe, illata, anyagának gazdagsága már gyerekkortól felkeltette érdeklődését. Kezdetben az izgalmas formavilágú ágakat, hasábfákat gyűjtötte, farigcsálta nagy-nagy lelkesedéssel. A Magyar Képző- és Iparművészeti Szakközépiskola elvégzése után hosszú út vezetett odáig, amíg megtalálta azt a letisztult formai nyelvet, amelyben az értő közönség számára olyan tartalmas gondolatokat, látásokat adhat át, amelyek megállásra, gondolkodásra sarkallnak. Saját szobrainak kiállításával és szakmai bemutatásával járja az ország iskoláit,

Különdíj Kutasi Gyula: Összetartozás című művének, és az alkotó szobrai között.

Különdíj: Varga Zoltán: Az emlékezés oszlopa és alkotója.

Ezen kívül a Hagyományok Háza díjazottjai: különdíjban részesült még Mónus Béla: Trianon című alkotása (bal felső kép), Gaál János: Magyar Golgota, kalotaszegi festett mennyezetkazetták (jobb felső kép), Horváth Béla: Álló tükör (csontberakásos) (jobb alsó kép), és Kasza Miklós: Sétabot (bal alsó kép) című alkotása. A díjazott pályaműveket a Hagyományok Háza megvásárolta az alkotóktól. A díjakat Szabó Zoltán osztályvezető ismertette. A kiállítás központi részét képezi egy nagy domborzati terepasztal, melyet a szegedi SZC József Attila Általános Iskola és Szakképző Iskola jelenle-

” Ez a kiállítás már most elérte a célját, mert az az összefogás és szeretet, amely megmutatkozott a pályázatokban, azt bizonyítja, hogy azok a határok, amelyeket Trianon húzott az emberek szívében, nem léteznek.

művelődési központjait. Munkáival számos hazai kiállításon szerepelt már, és több szobra ma is megtalálható a világ nagyvárosaiban, Új-Zélandtól az Egyesült Államokig. A meghirdetett pályázatra beadott alkotása juharfából készült. Az ősi jelképrendszerrel díszített 70 cm magas oszlop egy köztéri szobor makettjeként született meg, több jelentéssel is bír. A trianoni dráma megjelenítését a bibliából ismert Dániel könyve ihlette. A nemzetek közti konfliktust állatmotívumok szimbolikus képével ábrázolja. A magyar címer alatt lévő szarvast, 3 oroszlán támadja. Az oszlop közepén lévő gömb, mint egy mag, a nemzet erkölcsi alapjait jelképezi, amelyből, mint sarjadó új élet a kibontakozás, a megoldás, a nemzeti megújulás emelkedettségét hirdeti a családi élet képi világával megjelenítve. Az alkotás a fiatal nemzedéknek is üzen, hiszen

Trianon drámáját nem felejtheti el az utánunk felnövő generáció. Méltó emlékoszlopa ez az alkotás a veszteség utáni méltó felállásnak. Minden város közterét megilletné ez az összetartozást hirdető művészi munka.

gi, valamint volt tanárai és diákjai faragtak. A képen még nincs kész, folyamatában lett lefényképezve, melynek mérete: 210x135 cm. Ez az alkotás nem vesz részt a pályázatban. A pályaművek a királyszállási Nagy-Magyarország Parkban

Szabó Zoltán a Hagyományok Háza díjazottjait mutatja be.

Nagy-Magyarország terepasztal dombormű a szegedi SZC József Attila Általános Iskola és Szakképző Iskola jelenlegi, valamint volt tanárainak és diákjainak munkája.

megrendezett kiállításon kaptak méltó helyet, majd vándorkiállítás keretében, a Kárpát-medence több városában is bemutatásra kerülnek. A tárlatról, a díjazott munkákról kisfilm készült, amely a Trianon Múzeum Youtube-csatornáján megtekinthető. Ez a kiállítás már most elérte a célját, mert az az összefogás és szeretet, amely megmutatkozott a pályázatokban, azt bizonyítja, hogy azok a határok, amelyeket Trianon húzott az emberek szívében, nem

léteznek. Összeköt bennünket a magyarságunk, a gyökereink, az anyanyelvünk, a népművészetünk

és sok minden más. A Kárpát-medence egy egység, amelyet nem lehet megbontani. ■

Forrás:

<https://www.youtube.com/watch?v=dhOxagH6QDk>

https://muveszetarlo.hu/egyeni_oldalok/csibilaszlo.html
Adjátok vissza a hegyeimet! | Fejlődő Kertváros (bp16.hu)

<https://www.magyarso.rs/hu/4510/kozelet/233661/F%C3%A1b%C3%B3l-faragott-k%C3%B6nyv-a-dobog%C3%B3n-m%C5%B1v%C3%A9szet-%C3%B3becse.htm>

Mind bajszos ember, egy sem lenyalt hajú menedzser

– Békés megye · Békés · Kultúra - hír6.hu – A megyei hírportál (hír6.hu)

**HILDEBRAND
BRUNNER**

Közép-Európai kirendeltség:
Szántó utca 20 szám
445300 Tasnád (SM)
Tel: 0040 261 848873

Szász Sándor
alex@hildebrand.ro

www.brunner-hildebrand.com